

ที่ คค (ปคร) ๐๙๐๕.๕/๒๐๒

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย และผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย - จีน ครั้งที่ ๓๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาบันทึกผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย - จีน ครั้งที่ ๓๐

๓. วิดีทัศน์และบทบรรยาย

ด้วยกระทรวงคมนาคม ขอเสนอเรื่อง ความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย และผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย - จีน ครั้งที่ ๓๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างรายได้ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟของประเทศไทยในกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ซึ่งมีสาระสำคัญในการพัฒนารถไฟขนาดทางมาตรฐานร่วมกันในรูปแบบรัฐต่อรัฐในเส้นทางกรุงเทพมหานคร - หนองคาย

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนภายใต้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟของประเทศไทยในกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๕ มีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๔(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย จึงมีความจำเป็นต้องนำเสนอความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย และผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย - จีน ครั้งที่ ๓๐ เพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ โดยกระทรวงคมนาคมและคณะกรรมการภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ จะได้ดำเนินการตามผลการดำเนินงานดังกล่าวต่อไป

๓. มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ อนุมัติให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา) ตามที่กระทรวงคมนาคม (คค.) เสนอ ในกรอบวงเงิน ๑๗๙,๔๑๒.๒๑ ล้านบาท และสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รับทราบผลการอนุมัติโครงการ

๓.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบร่างสัญญา ๒.๑ การออกแบบรายละเอียด (Detailed Design Services Agreement) โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา) ในกรอบวงเงิน ๑,๗๐๖.๗ ล้านบาท

๓.๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบร่างสัญญา ๒.๒ ที่ปรึกษาควบคุมงานการก่อสร้าง (Construction Supervision Consultant Services Agreement) โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา) ในกรอบวงเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท

๓.๔ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบร่างสัญญา ๒.๓ งานระบบราง ระบบไฟฟ้าและเครื่องกล รวมทั้งจัดหาขบวนรถไฟและจัดฝึกอบรมบุคลากร (The Trackwork, Electrical and Mechanical (E&M) System, EMU, and Training Contract) โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง

/เพื่อเชื่อมโยง...

เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา) ในกรอบวงเงิน ๕๐,๖๓๓.๕ ล้านบาท

๔. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ ความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย

๔.๑.๑ โครงการรถไฟความเร็วสูง ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา

โครงการมีสถานีทั้งหมด ๖ สถานี ประกอบด้วย สถานีกลางบางซื่อ สถานี ดอนเมือง สถานีอยุธยา สถานีสระบุรี สถานีปากช่อง และสถานีนครราชสีมา แบ่งสัญญางานโยธาเป็น ๑๔ สัญญา ระยะทางประมาณ ๒๕๓ กิโลเมตร โดยเป็นทางยกระดับ ๑๘๘.๖๘ กิโลเมตร ทางระดับพื้น ๕๔.๐๙ กิโลเมตร อุโมงค์รวม ๘ กิโลเมตร มีศูนย์ซ่อมบำรุงและควบคุมการเดินรถตั้งอยู่ที่บริเวณเชียงรากน้อย ระบบรถไฟใช้ประเภทรถโดยสาร EMU (Electric Multiple Unit) กำลังขับเคลื่อนสูงสุด ๕,๒๐๐ กิโลวัตต์ มีความจุของขบวนรถ ๖๐๐ ที่นั่งต่อขบวน ที่ความเร็วสูงสุด ๒๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ใช้เวลาเดินทางจากกรุงเทพฯ ถึงนครราชสีมา ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที การก่อสร้างจะใช้งบประมาณลงทุน ๑๗๙,๔๑๒.๒๑ ล้านบาท ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๔.๑.๑.๑ สัญญาการก่อสร้างงานโยธา แบ่งเป็น ๑๔ สัญญา มีความก้าวหน้า โดยรวมร้อยละ ๒๒.๗๗ (เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖) มีความก้าวหน้าแต่ละสัญญา ดังนี้

สถานะ	จำนวน (สัญญา)	สัญญาที่	ความก้าวหน้า (ร้อยละ)
ก่อสร้างแล้วเสร็จ	๑ สัญญา	สัญญา ๑ - ๑ กลางดง - ปางอโศก	๑๐๐
อยู่ระหว่างก่อสร้าง	๑๐ สัญญา	สัญญา ๒ - ๑ สีคิ้ว - กุดจิก	๙๘.๓๗
		สัญญา ๓ - ๒ อุโมงค์มวกเหล็กและลำตะคอง	๒๗.๘๑
		สัญญา ๓ - ๓ บันไดม้า - ลำตะคอง	๒๗.๒๐
		สัญญา ๓ - ๔ ลำตะคอง - สีคิ้ว และกุดจิก - โคกกรวด	๕๘.๘๙
		สัญญา ๓ - ๕ โคกกรวด - นครราชสีมา	๐๔.๓๗
		สัญญา ๔ - ๒ ดอนเมือง - นวนคร	๐๐.๑๙
		สัญญา ๔ - ๓ นวนคร - บ้านโพ	๑๔.๐๘
		สัญญา ๔ - ๔ ศูนย์ซ่อมบำรุงเชียงรากน้อย	๐๐.๘๕
		สัญญา ๔ - ๖ พระแก้ว - สระบุรี	๐๐.๓๐
		สัญญา ๔ - ๗ สระบุรี - แก่งคอย	๔๑.๔๙
อยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	๓ สัญญา	สัญญา ๓ - ๑ แก่งคอย - กลางดง และปางอโศก - บันไดม้า	-
		สัญญา ๔ - ๑ บางซื่อ - ดอนเมือง	-
		สัญญา ๔ - ๕ บ้านโพ - พระแก้ว	-

๔.๑.๑.๒ งานจ้างออกแบบรายละเอียด (สัญญา ๒.๑)

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ลงนามสัญญา ๒.๑ กับรัฐวิสาหกิจจีน (China Railway Design Corporation: CRDC และ China Railway International: CRIC) เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ วงเงิน ๑,๗๐๖.๗ ล้านบาท โดยผู้รับจ้างฝ่ายจีนได้ออกแบบแล้วเสร็จ

๔.๑.๑.๓ งานจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานการก่อสร้าง (สัญญา ๒.๒)

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ลงนามสัญญา ๒.๒ กับรัฐวิสาหกิจจีน (CRDC และ CRIC) เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ วงเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท (สิ้นสุดสัญญาปี ๒๕๖๔ ประกันผลงาน ๒ ปี) ต่อมา การรถไฟแห่งประเทศไทย และผู้รับจ้างฝ่ายจีนได้ร่วมกันจัดทำร่างบันทึกแนบท้ายสัญญา ๒.๒ เพื่อรองรับการจ่ายค่าจ้างที่ปรึกษาในการควบคุมการก่อสร้างที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและสัญญาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยได้มีการลงนามบันทึกแนบท้ายสัญญา (Supplemental Agreement No.1) ของสัญญา ๒.๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย และสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปักกิ่ง ปัจจุบันผู้รับจ้างอยู่ระหว่างดำเนินงานควบคุมการก่อสร้าง

๔.๑.๑.๔ งานระบบราง ระบบไฟฟ้าและเครื่องกล รวมทั้งจัดหาขบวนรถไฟ และจัดฝึกอบรมบุคลากร (สัญญา ๒.๓)

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ลงนามสัญญา ๒.๓ กับรัฐวิสาหกิจจีน (CRDC และ CRIC) เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ วงเงิน ๕๐,๖๓๓.๕ ล้านบาท ระยะเวลาการดำเนินงาน ๖๔ เดือน ซึ่งแบ่งงานออกเป็น ๓ ช่วง ได้แก่

- ๑) งานออกแบบระบบรถไฟความเร็วสูง และออกแบบระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนออกแบบขบวนรถไฟ
- ๒) งานฝึกอบรมบุคลากรเพื่อการเดินรถและการซ่อมบำรุง และการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- ๓) งานก่อสร้างติดตั้งระบบราง ระบบไฟฟ้าและเครื่องกล ระบบรถไฟความเร็วสูงที่เกี่ยวข้อง

โดยผู้รับจ้างดำเนินงานออกแบบตามสัญญาเบื้องต้นเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างฝ่ายไทยตรวจสอบ ก่อนแจ้งผู้รับจ้างต่อไป ปัจจุบันผู้รับจ้างอยู่ระหว่างดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ งานระบบ

๔.๑.๑.๕ การจัดตั้งองค์กรพิเศษเพื่อกำกับการดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูง

ปัจจุบันกระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการเพื่อรองรับการดำเนินงานรถไฟความเร็วสูง โดยมีการเตรียมการจัดตั้งองค์กรพิเศษที่จะมาเดินรถในอนาคต ซึ่งสำนักงบประมาณได้จัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผูกพันงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้กระทรวงคมนาคม จัดจ้างที่ปรึกษาศึกษาในการจัดตั้งองค์กรพิเศษดังกล่าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยให้จัดตั้งองค์กรพิเศษที่เป็นอิสระจากการกำกับกิจการของ รฟท. เพื่อกำกับการดำเนินงาน โครงการให้มีประสิทธิภาพ โดยให้มีโครงสร้างองค์กรที่มีความคล่องตัวและเหมาะสม เพื่อดำเนินโครงการ

ให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้โครงการสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในอนาคต ปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษารูปแบบองค์กรกำกับกับการดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูง และมีแผนจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นในช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๖

๔.๑.๑.๖ การจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง

กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อรองรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในโครงการรถไฟความเร็วสูง โดยเป็นรูปแบบองค์การมหาชนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลการดำเนินงานของกระทรวงคมนาคม มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและประเมินความต้องการด้านเทคโนโลยีระบบราง ในการวางแผนวิจัยด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง เสนอแนะนโยบายและแผนงาน ในการกำหนดทิศทางการวิจัย พัฒนาบุคลากร พัฒนาระบบทดสอบและทดลอง รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านระบบราง

๑) เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) และเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๔

๒) เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแต่งตั้งนายสันติ เจริญพรพัฒนา เป็นผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.) ตามที่คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนเสนอ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาจ้างเป็นต้นไป โดยสัญญาจ้างมีระยะเวลา ๔ ปี โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำบุคลากรมาปฏิบัติงาน ณ สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง

โดยมีเป้าหมายเร่งด่วน คือ การวิจัยชิ้นส่วนในระบบรางเพื่อให้สามารถผลิตรถไฟในประเทศ (Local Content) ได้ตามนโยบาย Thai First รวมทั้งการวิจัยเพื่อสร้างรถไฟที่ใช้พลังงานไฟฟ้ามาใช้ในประเทศไทย พร้อมกับการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากโครงการรถไฟความเร็วสูงไทย - จีน และโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน

๔.๑.๒ โครงการรถไฟความเร็วสูง ระยะที่ ๒ ช่วงนครราชสีมา - หนองคาย

เป็นส่วนต่อขยายของโครงการรถไฟความเร็วสูง ช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา รวมระยะทางประมาณ ๓๕๖.๐๑ กิโลเมตร ขนาดทาง ๑.๔๓๕ เมตร มีสถานีทั้งหมด ๕ สถานี ได้แก่ สถานีบัวใหญ่ สถานีบ้านไผ่ สถานีขอนแก่น สถานีอุดรธานี และสถานีหนองคาย มีศูนย์ซ่อมบำรุงเบาและที่จอดรถที่นาทา และศูนย์ซ่อมบำรุงหนักที่เชียงรากน้อย มีศูนย์ซ่อมบำรุงทาง ๔ แห่ง ได้แก่ บ้านมะค่าหนองเม็ก โนนสะอาด และนาทา รวมถึงย่านกองเก็บตู้สินค้า และย่านเปลี่ยนถ่ายสินค้า ๑ แห่งที่นาทา ปัจจุบันบริษัทที่ปรึกษาได้ออกแบบรายละเอียดงานโยธาแล้วเสร็จ และนำส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) แล้ว โดย สผ. ได้นำรายงานฉบับดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโครงสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศ (คชก.) พิจารณา

ในคราวการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และ คชก. ได้มีมติให้ปรับปรุงรายงาน EIA ต่อไป ปัจจุบันการรถไฟแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงรายงานดังกล่าว และคาดว่าจะสามารถนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการในปี ๒๕๖๖ ต่อไป

๔.๑.๓ การเชื่อมต่อทางรถไฟช่วงหนองคาย - เวียงจันทน์

นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๑/๒๕๖๕ สั่ง ณ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการเชื่อมโยงทางรถไฟระหว่างไทย ลาว และจีน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) เป็นประธานกรรมการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นรองประธานกรรมการ พร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ ซึ่งได้จัดทำแผนการดำเนินการเชื่อมโยงทางรถไฟระหว่างไทย ลาว และจีน มีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑.๓.๑ แผนการก่อสร้างของการรถไฟแห่งประเทศไทย

- ๑) โครงการรถไฟความเร็วสูงระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา ปัจจุบันอยู่ระหว่างก่อสร้าง คาดว่าเปิดให้บริการปี ๒๕๖๙
- ๒) โครงการรถไฟความเร็วสูงระยะที่ ๒ ช่วงนครราชสีมา - หนองคาย อยู่ระหว่างปรับปรุงรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมคาดว่าจะเปิดให้บริการปี ๒๕๗๑
- ๓) โครงการรถไฟทางคู่ช่วงขอนแก่น - หนองคาย ระยะทางประมาณ ๑๖๗ กิโลเมตร สถานีทั้งหมด ๑๕ สถานี คาดว่าจะสามารถนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในปี ๒๕๖๖

๔.๑.๓.๒ การบริหารจัดการใช้ทางรถไฟและการใช้สะพาน

การบริหารจัดการสะพานเดิมระหว่างรอการก่อสร้างสะพานแห่งใหม่ โดยเพิ่มขบวนรถขาไป ๗ ขบวนและขากลับ ๗ ขบวน รวม ๑๔ ขบวน รองรับขบวนละ ๒๕ แคร่ โดยกรมทางหลวงทำการทดสอบการรับน้ำหนักรถไฟ ในระดับ U - ๒๐ เพื่อเพิ่มความแข็งแรงของสะพานต่อไป

๔.๑.๓.๓ การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งใหม่

ใกล้กับสะพานเดิมที่มีอยู่ ห่างประมาณ ๓๐ เมตร มีทั้งทางรถไฟขนาดมาตรฐาน และทางขนาด ๑ เมตร ปัจจุบันได้ข้อตกลงว่าฝ่ายไทยและฝ่ายลาวจะร่วมลงทุนค่าใช้จ่ายร่วมกันในอาณาเขตของแต่ละฝ่าย โดยกระทรวงคมนาคมได้มอบหมายให้กรมทางหลวงดำเนินการออกแบบสะพานรถไฟข้ามแม่น้ำโขงแห่งใหม่ให้สามารถรองรับรถยนต์ด้วย ปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมโดยแบ่งเป็น ๓ แนวทาง ดังนี้

- ๑) ก่อสร้างสะพานแห่งใหม่รองรับรถไฟและรถยนต์บนสะพานเดียวกัน
- ๒) ก่อสร้างสะพานแห่งใหม่รองรับรถไฟและรถยนต์โดยมีโครงสร้างแยกจากกัน
- ๓) ก่อสร้างสะพานใหม่รองรับรถไฟเพียงอย่างเดียว โดยปรับปรุงสะพานเดิมให้รองรับน้ำหนักบรรทุกให้มากขึ้น

โดยกรมทางหลวง...

โดยกรมทางหลวงได้นำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นให้ฝ่ายลาวทราบเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ และคาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ หลังจากผลการศึกษาแล้วเสร็จจะมีการออกแบบรายละเอียดและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อไป

๔.๑.๓.๔ การพัฒนาย่านขนถ่ายสินค้า

๑) ระยะเร่งด่วน: การพัฒนาย่านสถานีหนองคายเป็นพื้นที่เปลี่ยนถ่ายสินค้า

การเตรียมความพร้อมในการเปิดเส้นทางรถไฟจีน - ลาว โดยมีการพัฒนาสถานีหนองคายให้รองรับการขนส่งผ่านสะพานเดิม โดยมีการเพิ่มรถไฟจาก ๔ ขบวนต่อวันเป็น ๑๔ ขบวนต่อวัน และเพิ่มจากขบวนละ ๑๒ แคร่ เป็น ๒๕ แคร่ โดยพัฒนาบริเวณสถานีที่มีพื้นที่ประมาณ ๘๐ ไร่ ให้เป็นพื้นที่ตรวจปล่อยสินค้าระหว่างประเทศ และการเปลี่ยนถ่ายจากถนนสู่ราง โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงพื้นที่บริเวณลานยกขนสินค้าเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ กรมศุลกากรดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่บริเวณสถานีหนองคายเป็นพื้นที่ตรวจปล่อย จำนวน ๔๖,๘๐๐ ตารางเมตร โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างพิจารณาแบ่งพื้นที่คงเหลือจากการใช้เป็นพื้นที่ตรวจปล่อยเพื่อออกประกาศเชิญชวน โดยจะกำหนดราคาเช่าตามระเบียบต่อไป

๒) ระยะยาว: การพัฒนาพื้นที่นาทาเพื่อเป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าและย่านกองเก็บตู้สินค้า (เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าในอนาคต)

จะมีการพัฒนาพื้นที่ย่านสถานีรถไฟนาทา จังหวัดหนองคายให้สามารถรองรับการขนส่งจากจีนและลาว และส่งออกไปยังลาว ปัจจุบันการรถไฟแห่งประเทศไทยอนุมัติให้ว่าจ้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาโครงการศึกษาและวิเคราะห์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ โครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าและย่านกองเก็บตู้สินค้าเพื่อรองรับการขนส่งทางรางจังหวัดหนองคาย โดยเริ่มงานเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งได้มีการประชุมพิจารณา ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอผลการศึกษาให้คณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณา

๔.๒ ผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย - จีน ครั้งที่ ๓๐

การประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย - จีน ครั้งที่ ๓๐ จัดขึ้นในรูปแบบของการประชุมทางไกล เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และนายหลิน เนียนฉิว รองประธานคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติ เป็นประธานร่วมการประชุม ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยบรรยากาศที่เป็นมิตรและได้เห็นชอบร่วมกันตามบันทึกผลการประชุม ดังนี้

๔.๒.๑ ฝ่ายไทยได้นำเสนอความก้าวหน้างานโยธาโครงการฯ ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา โดยฝ่ายจีนได้รับทราบว่าจะงานโยธาส่วนใหญ่ได้เริ่มดำเนินการแล้ว โดยทั้งสองฝ่ายจะใช้ความพยายามอย่างสูงสุดเพื่อให้สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ตามแผนงาน

๔.๒.๒ ทั้งสองฝ่ายหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานสัญญางานระบบราง ระบบไฟฟ้า และเครื่องกล รวมทั้งจัดหาขบวนรถไฟและจัดฝึกอบรมบุคลากร (สัญญา ๒.๓) ของโครงการฯ ระยะที่ ๑

โดยฝ่ายไทยได้แจ้งว่าสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เป็นเหตุสุดวิสัย ภายใต้การดำเนินการตามสัญญา ๒.๓ และแจ้งให้ฝ่ายจีนพิจารณาปรับกำหนดเวลาการส่งมอบงานโยธา โดยฝ่ายจีนพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) เป็นเหตุสุดวิสัยภายใต้ สัญญา ๒.๓ หรือไม่ ควรมีการหารือเพิ่มเติม และขอให้ฝ่ายไทยใช้ความพยายามอย่างสูงสุดในการแก้ไขปัญหา ความล่าช้าของงานโยธาด้วย

๔.๒.๓ ฝ่ายไทยได้รับทราบ bahwa ฝ่ายจีนได้จัดเตรียมเอกสารค่าจ้างล่วงหน้า ตามข้อกำหนดของสัญญา ๒.๓ แล้ว ฝ่ายไทยได้รายงานต่อที่ประชุมว่า ยังมีปัญหาการดำเนินการด้านภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการชำระค่าจ้างล่วงหน้า และจะดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๔.๒.๔ ทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบที่จะดำเนินความร่วมมือโครงการฯ ระยะที่ ๒ ช่วงนครราชสีมา - หนองคาย ภายใต้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของไทย โดยฝ่ายไทยได้นำเสนอ ความก้าวหน้าและแผนการดำเนินการโครงการฯ ระยะที่ ๒ (นครราชสีมา - หนองคาย) ซึ่งฝ่ายจีนรับทราบ ความก้าวหน้าของโครงการฯ ระยะที่ ๒ ช่วงนครราชสีมา - หนองคาย ว่าฝ่ายไทยได้ดำเนินการออกแบบ รายละเอียดงานโยธาแล้วเสร็จ โดยฝ่ายจีนได้เสนอให้มีการหารือร่วมกันเพื่อตรวจสอบงานออกแบบรายละเอียด โดยฝ่ายจีนโดยเร็ว และฝ่ายจีนเสนอว่าจำเป็นต้องมีการลงนามในสัญญาสำหรับตรวจสอบงานออกแบบ รายละเอียด เพื่อจะกำหนดความรับผิดชอบของทั้งสองฝ่าย โดยพิจารณาจากกรอบความร่วมมือที่ลงนาม โดยรัฐบาลจีนและรัฐบาลไทยที่เห็นชอบร่วมกันเมื่อปี ๒๕๕๗ เป็นพื้นฐานสำหรับโครงการทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมโครงการฯ ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ โดยฝ่ายจีนเสนอว่าควรดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒ ภายใต้ กรอบความร่วมมือดังกล่าว และรูปแบบร่วมมือในโครงการฯ ระยะที่ ๒ ควรเป็นรูปแบบในลักษณะวิศวกรรม จัดทำ และก่อสร้าง (Engineering Procurement and Construction: EPC) ภายใต้กฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของไทยและจีน และฝ่ายจีนจะให้ความร่วมมือในด้านการเงินสำหรับโครงการฯ ระยะที่ ๒ โดยฝ่ายไทยเน้นย้ำว่าข้อเสนอของฝ่ายจีนจะสามารถดำเนินการได้เฉพาะกรณีเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของไทยเท่านั้น

๔.๒.๕ ทั้งสองฝ่ายยังได้หารือเกี่ยวกับการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟระหว่าง หนองคาย - เวียงจันทน์ และเห็นชอบว่าควรให้มีการประชุมไตรภาคีระหว่างไทย ลาว และจีน ในทุกระดับ โดยคำนึงถึงกำหนดการที่มีความเหมาะสมสำหรับทั้งสามฝ่ายเป็นสำคัญ เพื่อหารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ในการลดอุปสรรค และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ การอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง ระหว่างสามประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๔.๒.๖ ทั้งสองฝ่ายหารือเกี่ยวกับแผนการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงใหม่ ฝ่ายไทย แจ้งว่าอยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสมของการสร้างสะพานรถไฟและรถยนต์แห่งใหม่ ภายหลังจากศึกษา ความเหมาะสมแล้วเสร็จ ฝ่ายไทยจะเริ่มออกแบบรายละเอียดต่อไป โดยฝ่ายจีนจะมีส่วนร่วมในการประสานงาน และสนับสนุนผลักดันโครงการให้มีความก้าวหน้า และทั้งสองฝ่ายเห็นควรให้มีการเชื่อมต่อทางรถไฟเส้นทาง สิงคโปร์ - Kunming โดยเร็ว โดยเฉพาะการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างไทย - ลาว - จีน

๔.๒.๗ ทั้งสองฝ่ายเน้นย้ำถึงความสำคัญของการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าที่ด่านตรวจชายแดน และเสนอให้มีความพยายามดำเนินการให้มีการขนส่งสินค้าได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสินค้าประเภทนำเข้าเสียง่าย

๔.๒.๘ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบในหลักการว่าการประชุมคณะกรรมการร่วมครั้งที่ ๓๑ จะจัดขึ้นภายหลังการประชุมไตรภาคีระหว่างไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และจีน เกี่ยวกับการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟระหว่างหนองคาย - เวียงจันทน์ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ข้อเสนอของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย และผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย - จีน ครั้งที่ ๓๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

รักษาราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

กรมการขนส่งทางราง

โทร. ๐ ๒๑๖๔ ๒๖๒๖ ต่อ ๕๕๐๑

โทรสาร ๐ ๒๑๖๔ ๒๖๑๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : inter@drt.go.th